הרב הראשי עיה"ק אלעד **מרדכי מלכא** שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"
מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

אלעד
עיר התורה שקרובה אליך

אור **פרשת וישב** **המלך**

רב הנסתר על הנגלה בחיי האדם

בראשית פרק לז (א) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: (יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא: (כ) וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו: (כט) וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: (ל) וַיָּשֶׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמַר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אָנִי־בָא: (לד) וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים: (א) וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה: (כט) וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ: (א) וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרָיְמָה וגו'. ופרש"י ועוד נדרש בו וישב ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוה אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה:

שאלות:

א} עלינו להתבונן מהו המסר שחז"ל רצו ללמדנו ומה הדבר אומר לנו בביאורם שביקש יעקב לישב בשלוה ומיד קפץ עליו רוגזו של יוסף? ב}ויש לשאול באמת מדוע הדבר כך שיש צדיקים שאין זוכים לשלוה בעוה"ז אחרי אשר מקיימים תורה ומצוות, ומאידך רשעים מצליחים ויש להם כל טוב? ג} שאלה זו נשאלה כבר על ידי הנביאים ירמיהו הנביא פרק יב (א) צַדִּיק אַתָּה יְקֹוָק כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה. וכן איוב שאל מדוע צדיק ורע לו רשע וטוב לו, כמ"ש באיוב פרק כא (ז) מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל: (ח) זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם: (ט) בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם: (י) שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יִגְעָל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל: (יא) יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יִרְקֹדוּן: (יב) יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב: (יג) יִבְלוּ יָמֵיהֶם בְּטוּב וְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחֶתּוּ: ד} גם עלינו להבין את סיפור הפרשה על מכירת יוסף ובאמצע מפסיקה התורה ומספרת את מעשה יהודה ותמר ולאחר מכן חוזרת להמשיך בסיפור יוסף הלא דבר הוא?

שאלת השאלות מדוע צדיק ורע לו:

הנה נקדים ונאמר את אשר כבר ביארנו בפרשה הקודמת, שמעשה אבות הוא סימן לבנים, ואמנם הדבר חסר הבנה ובאמת זוהי שאלת השאלות אשר מלבד הנביאים כל אדם שואל בפיו או בליבו מדוע צדיק ורע לו, איך יתכן שהמציאות טופחת על פנינו ובדרך כלל עולם התורה והעוסקים בתורה לכאורה חייהם אינם חיים סובלים הן בגופן והן בפרנסתם וכדומא עד שממש עולם הפוך אנחנו רואים למראה עיננו, כי אלה שאינם שומרים תורה ומצוות חיים בעושר ולכאורה גם באושר שמחים בחלקם ואינם סובלים מאותה רדיפה ומצוקה אשר נתונים בה שומרי התורה והמצוות, ואיך יתכן כדבר הזה לפי המבואר בתורתנו ח"ו תורתנו הפכה כפלסטר שהכל ההפך היתכן והרי תורתנו תורת אמת והיא תורת אלוקים חיים, ולזאת שומה עלינו להבין ולהשכיל דרכי השגחתו יתברך, מאחר ושאלה זו מנכרת בלב כל אדם כיצד אפשר להסביר מציאות זו, ואף גורמת למשבר אצל רבים החוזרים בתשובה שנתקלים בקשיים רבים בדרכיהם, ואף גם זאת מונעת מרבים לחזור בתשובה מאחר ואינם רואים בדרך התורה את התכלית שבחיים לאור הסבל שסובלים ומה טעם בחיים של תורה ח"ו, ובאמת בפרשתנו מבואר הדבר שביקש יעקב לישב בשלווה וקפץ עליו רוגזו של יוסף לרמז לדורות הבאים שאין מנוחה בעוה"ז כי מעשה אבות סימן לבנים, ולמרות שהנני יודע שאני מציף את הקושיה הגדולה והקשה שמאוד קשה להתמודד איתה ואולי לא כדאי לדבר עליה, אולם השלכתי על השם יהבי ובו בטחתי שבעזרת השם נבאר הדברים עד שכל אשר מוח בקדקודו יבין שהוא מוכרח להודות על האמת כאשר נבאר.

על כרחך אתה נולד ועל כורחך אתה מת:

המפתח להבין את תוכן חיי האדם והנהגת הקב"ה עימנו חובה עלינו להתבונן כי מיום יצירת העולם לאחר חטא אדם הראשון נגזרה על האדם מיתה מלבד בודדים שחרגו מהכלל אך הדרך של כל בר אנוש בעולם כולו היא דרך אחת כמאמר **דוד המלך בתהלים פרק פט (מח) זְכָר־אֲנִי מֶה־חֶלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָּל־בְּנֵי־אָדָם: (מט) מִי גֶבֶר יֶחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה:** והראיה לכך שכל אדם משלים עם המציאות הזו שצפויה לו בהמשך דרכו, והראיה לכך שהרי כל אדם מאחל לחברו אריכות ימים עד מאה ועשרים, ביאור הדברים שאומר לו במילים אחרות שתמות אחרי מאה ועשרים ואין הדבר נחשב לקללה אלא ההיפך לברכה עד אשר עונה עליה אמן, ובאמת **כך מפורש בתורה פרשת בראשית פ"ו (ג) וַיֹּאמֶר יְקֹוָק לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה: (ה) וַיַּרְא יְקֹוָק כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם:** הקב"ה החליט לקצר את תוחלת החיים עד מאה ועשרים בהיות ויצר האדם רק רע כל היום ומחטאים את המטרה שלשמה נוצר האדם, ללמדנו שכל בר דעת מבין שימיו הן קצובים ואינו חי לעולם אלא שאין אדם יודע את קצבת חייו יש הרבה ויש מעט כאשר ענינו רואים.

לאיזה צורך נוצר האדם:

לאחר הנחת אבן היסוד הראשונה שכל אדם נולד לעולם לתקופה קצובה ככל שתהיה אך לא יותר ממאה ועשרים, עתה עלינו להתבונן בהנחה שניה שבעל כורחו נולד, וחובה על כל אשר מוח בקדקודו לשאול את עצמו מה המטרה שהוא נולד בעולם, מאחר ואינה בחירה של האדם להיוולד ואין אדם בעולם שנשאל על כך האם הוא רוצה להיוולד **כמאמר התנא במסכת אבות פרק ד כ"ב** שעל כרחך אתה נוצר ועל כרחך אתה נולד ועל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת ועל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ואם כן הרי כאשר ינתח כל אדם את מהלך לידתו לעולם גדילתו וזקנותו יתבונן ויראה שרוב ככל ימיו אינם בשליטתו והן מלאים סבל מיום לידתו הוא

לשכה רח' שמאי 13, אלעד ● טל: 03-9096601 ● פקס: 03-9337941 13 Shammai St. Elad 40800 ●
fax: 972-39337941 www.orhamelech.org rabi.m.malka@gmail.com ● tel: 972-3-90966001

הרב הראשי עיה"ק אלעד **מרדכי מלכא** שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"
מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

אלעד
עיר התורה שקרובה אליך

נזקק לטיפול בגופו על כל המשתמע מכך וכך הן הדברים במשך כל שנותיו הראשונות משתנים צרכיו וזקוק לתמיכה עדי היותו בעל בעמיו והופך להיות עצמאי ורק אז מתחיל להתמודד עם העולם הניצב לפניו כיצד יוכל לשרוד בעולם ואיך יוכל להתקיים בו, איך ימצא את בת זוגו וכיצד יבנה את ביתו, ומהיא תהיה פרנסתו ועיסוקו, וכאן מתפצלים שכבות הציבור שיש אשר זוכים לעושר והצלחה ויש אשר סובלים וחיים בעוני ודוחק ויסורים, אך כולם שוב אם זוכים נפגשים בגיל הזהב אשר שוב חוזרים להיות נסעדים ונתמכים בידי אחרים ונתונים לחסדי אחרים ואצל כל אחד הדבר בא לידי ביטוי בצורה אחרת, ובזה מסיימים את הפרק עלי אדמות ונפרדים מכל המשפחה הידידים ומכל רכושו ומעמדו ככל שיהיה, **ומאחר וכך המציאות חובה עלינו לשאול את עצמנו מה תכלית אותה תקופה זוהרת שחולפת על האדם עלי אדמות ולבסוף לא נותר ממנה דבר, וכמאמר התנא הקדוש במסכת אבות פרק ג מ"א** עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון.

פתרון חידת חיי האדם:

התשובה והמסקנה היחידה לאחר שהפנים את שני ההנחות הקודמות שיגיע כל בר דעת למסקנה היא שיש מטרה ותכלית אחרת לכל אדם והיא "**הנשמה**" שהיא חלק אלוה ממעל ויש המשך לאדם לאחר פטירתו, ואכן כל אדם יהודי גם אשר פרק מעליו עול התורה והמצוות כאשר מגיע לפטירת הוריו וקרובי משפחתו מבין שצריך לומר קדיש ולעשות הזכרה כי יש המשך לנשמת האדם, וא"כ בהכרח שתקופת חיי האדם בעולם אשר נולד אליה בעל כורחו ונפרד ממנה בעל כורחו אינה מטרה ותכלית בפני עצמה אלא לנצל אותה לצורכי הנשמה במה שיקיים תורה ומצוות ומעשים טובים, ובלעדי זה חייו של האדם יהיו לחידה סתומה וחתומה.

תשובת הקב"ה למשה ותשובת דוד המלך על השאלה:

אחר הדברים האלה כאשר זכינו להבין ולהפנים כי תכלית לידתו של האדם לתקופה קצובה עלי אדמות היא למטרת "**הנשמה**", נשכיל ונבין מדוע יעקב ביקש לישב בשלווה וקפץ עליו רוגזו של יוסף, שהנה שאלה זו נשאלה כבר על ידי משה רבנו והתשובה שקיבל מה שהקב"ה רואה מהשמים האדם אינו מסוגל לראות ממקומו, **כמבואר במסכת ברכות דף ז ע"א** ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי שלשה דברים בקש משה מלפני הקדוש ברוך הוא ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו שנאמר הלא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכיו של הקדוש ברוך הוא ונתן לו שנאמר הודיעני נא את דרכיך אמר לפניו רבונו של עולם מפני מה יש צדיק וטוב לו ויש צדיק ורע לו יש רשע וטוב לו ויש רשע ורע לו אמר לו משה צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק צדיק ורע לו צדיק בן רשע רשע וטוב לו רשע בן צדיק רשע ורע לו רשע בן רשע אמר מר צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק צדיק ורע לו צדיק בן רשע איני והא כתיב פקד עון אבות על בנים וכתיב ובנים לא יומתו על אבות ורמינן קראי אהדדי ומשנינן לא קשיא הא כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם הא כשאין אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם אלא הכי קאמר ליה צדיק וטוב לו צדיק גמור צדיק ורע לו צדיק שאינו גמור רשע וטוב לו רשע שאינו גמור רשע ורע לו רשע גמור ע"כ. כמובן שעדיין צריך ביאור בתשובת הקב"ה למשה. וכן השיב על שאלה זו גם דוד המלך בספר תהילים פרק צב (ו) מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ (ז) אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת׃ (ח) בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד׃ ועוד אמר דוד המלך בספר תהילים פרק צד (ג) עַד מָתַי רְשָׁעִים יְהוָה עַד מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃(ד) יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ (ה) עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ (ו) אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ (ז) וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ (ח) בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ (ט) הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ (י) הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ (יא) יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל׃ (יב) אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְּלַמְּדֶנּוּ׃ (יג) לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ (יד) כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ וגם תשובתו צריכה עדיין ביאור לפי השגתנו.

מה שרואים מכאן לא רואים משם:

אולם אחר הדברים האלה אשר הקדמנו כי כל תכלית לידתו ופרידתו של האדם בעולם הן לתכלית "הנשמה" נבין את תשובת הקב"ה למשה רבנו שאמנם האדם רואה חצי תמונה ואינו רואה את כל התמונה ויש צדיק גמור ויש צדיק שאינו גמור, והמכוון בזה לפי שורש נשמתו יתכן שעדיין לא גמר את תפקידו ועליו להשלים את יעודו ולזאת הגיע לעולם אלא שאין האדם יכול לראות מכאן את מה שרואים בשמים ולכן יש תוצאות הפוכות מהבנת האדם, כך דוד המלך מבאר שאין ספק שהקב"ה עושה חשבונות עמוקים לפי כל נשמה ונשמה כך שאין טעויות, פירוש התשובה הנאמרת כאן שאמנם למראה עיני האדם הרשע מצליח כאן ועושה כל אשר עולה על רוחו ונראה לכאורה שאין מי יאמר לו מה תעשה ומה תפעל, ולעומתו הצדיק ההפך הגמור. לזה אמר דוד שחשבון הקב"ה מאוד עמוק ומשלם לרשע אל פניו להאבידו להשמדם עד שנותן להם כל שכרם בעוה"ז שלא ישאר להם זכות לעוה"ב אשר בו השכר האמיתי השכר הנצחי, אשר עליו נאמר יָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה׃ ופרשו בו קורת רוח כעין הנאה קטנה הנעשית ע"י נפנוף אחד, יותר מכל חיי עוה"ז פירושו אפילו נצרף את כל הנאות שיהיו בעולם לכל ברואי העולם מיום בריאת העולם ועד עכשיו אין להם ערך כנגד אותה קורת רוח אחת. והקב"ה נותן לרשע שכרו והנאתו בעוה"ז כדי להאבידו מעוה"ב וחושב שהצלחתו היא ההצלחה ודרכו היא הטובה וההיפך לצדיק, אך עליו לדעת שההפך הוא הנכון ועמקו מחשבות הקב"ה כאשר מייסר צדיק וכאשר אדם רואה שאינו מצליח כמו שכנו הרשע וכדומא, דע לך שהקב"ה אוהב אותו ולכן מייסר אותו כאשר אמר שלמה המלך את אשר יאהב יוכיח. ועל השואלים שאלה זו דוד המלך אמר אדם כזה נקרא איש בער ולא ידע כסיל ולא יבין את זאת, שהכל בכדי להשמדם עדי עד ולא יזכו להיות בחופה האמיתית נעשה כל זה.

לשכה רח' שמאי 13, אלעד ● טל: 03-9096601 ● פקס:03-9337941 ● 13 Shammai St. Elad 40800
fax: 972-39337941 www.orhamelech.org rabi.m.malka@gmail.com ● tel: 972-3-90966001

הרב הראשי עיה"ק אלעד **מרדכי מלכא** שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"
מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים וד"ר "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

אלעד
עיר התורה שקרובה אליך

דברי המדרש על הנהגת השי"ת והמסר של פרשתנו:

ובזה ביארנו את המסר של חז"ל מפרשתנו על יעקב שביקש לישב בשלווה וקפץ עליו רוגזו של יוסף כי כל זה לפי ראייתנו ולא לפי ראיית הקב"ה, ובנוסף לכך פרשתנו מלמדת אותנו על כל אשר התחולל עם יוסף ואחיו הן במכירת יוסף והן ביהודה וכלתו כמבואר **במדרש בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה סימן א** רבי שמואל בר נחמן פתח (ירמיה כט) כי אנכי ידעתי את המחשבות, שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף, ויוסף היה עסוק בשקו ובתעניתו, ראובן היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עוסק בורא אורו של מלך המשיח, כוונת המדרש ללמדנו שלמרות הלכי הרוחות והאירועים השונים אשר מהלכים בארץ ובני אדם עסוקים ומוטרדים בהן, אך הקב"ה יש לו תכניות אחרות מוסתרות מכל אותן אירועים והכל לטובה ולכן הפסיקה התורה באמצע סיפור של מכירת יוסף במעשה יהודה.

כיצד הראה הקב"ה למשה דוגמה להנהגתו:

ועוד אמרו חכמינו זכרונם לברכה שכשאמר משה רבינו לפני הקדוש ברוך הוא הודיעני נא את דרכיך ביקש לדעת למה צדיק ורע לו רשע וטוב לו ומובא במדרש ישן שבאותה שעה ראה משה מרחוק מעין יוצא מהר ובא אדם עייף ושתה מים מן המעין ושכח שם ארנק והלך בא אדם שני ושתה ולקח הארנק והלך בא שלישי לשתות ושכב לנוח בא ראשון וביקש ממנו ארנקו ענה הלה איני יודע דבר וברוב כעסו עמד והרגו היה משה רבנו תמה ואומר למה נהרג זה שהיה חף מפשע והשני ניצול וגם זכה בארנק, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה אינך יודע מה שהיה ולבן אתה שואל דע לך שאביו של הראשון גנב ארנק מאביו של השני ובא בנו שמצא הארנק לירש ירושת אביו וזה השלישי שנהרג כיון שאביו הרג את אביו של הראשון ובא הבן שהוא הראשון וגאל את דם אביו ואז נתקררה דעתו של משה.

מעשה עם הרמב"ן:

ידוע המעשה עם תלמיד הרמב"ן שעמד להפטר מן העולם אמר לו הרמב"ן דכשיגיע לשמים שישאל ג' שאלות והשאלה השלישית היתה מדוע צדיק ורע לו וכשנפטר התלמיד ובא לרמב"ן בחלום תירץ לו את שתי השאלות ושאלו הרמב"ן ומדוע אינו עונה לו על השאלה השלישית אמר לו כשבאים למעלה רואים שהשאלה הזו אינה שאלה כי מה שרואים בשמים לא רואים בארץ.

מעשה לדוגמה על הנהגת השם:

בספר נאות דשא בפרשת וירא מספר הרה"ג דוד גרינפלד על הבחור שהפסיד את השבת היפה, לפני כחמש עשרה שנים פנתה אלי אישה באמצעות הטלפון שבעלה ממשתתפי השיעור הקבועים בדף היומי ובפיה בקשה רציתי את עזרתך כאיש הוראה ותיק בשבת הקרובה תיערך בקבוץ לביא שבצפון שבת מחזור לכל בוגרי המחזור שבת של שבת אחים גם יחד ובני שמסיים עתה עונת לימודיו בישיבה תיכונית ע"י פתח תקוה מצפה בערגה לשבת וו אך לרוע מזלו נחלה הילד ונפל למשכב במחלת אנגינה קשה והנה כבר יום רביעי ואני לא רואה בימים אלו שהחלמתו קרבה ואכן לא נותן לי מנוח כל העת בוכה ומייבב שהוא הולך ומפסיד את השבת המיוחדת והמיוחלת מה יכולתי להשיבה ברכתי אותו בברכת רפו"ש וניסיתי לעודדו אך כיון שחלפו עוד יומיים קרי יום ששי בבקר ולא נראו סימנים מעודדים בשטח קולו זעק לשמים והחל להשמיע צלילים צורמים שאיני רוצה לכתבם ועקר טענתו היתה שמשקיע הוא מאמצים כבירים בלימודי הקודש שכל רצונו וחשקו להיכנס לישיבה קדושה ומדוע המחלה מתעקשת להישאר בו הרי בדרך כלל אנגינה בתוס' אנטיביוטיקה המחלה חולפת מהר ודווקא אצלו משום מה אין תזוזה שוב פנתה אלי האם וביקשה שאשוחח עמו הפעם באתי לביתם וניסיתי לעודדו גם זו לטובה אין אנו יודעים אף פעם בדיוק מה רוצה מאתנו הקב"ה ובטוח אני שאי פעם תדע ותבין אינני יודע מה הועלתי אך דבר אחד לצערי הרב שיכנע אותו סופית. בשעה חמש אחה"צ סמוך לכניסת השבת השמיע הרדיו בחדשות הודעה טרגית מזעזעת מכונית פרטית שעשתה את דרכה לכיוון חיפה התנגשה במשאית טריילר וכל חמשת הנוסעים ניספו רח"ל משאית הטריילר מחצה את המכונית כך שלא היה סיכוי לאף אחד מהנוסעים להיוותר חי כרבע שעה לאחר מכן מסרו את שמות הניספים אשר התברר כי היו אלו בחורים צעירים שנסעו לקיבוץ לביא לשבת מחזור היו אמורים ליסוע נוסעים אך האחד עקב מחלה לא הצטרף למניין הנוסעים הבה ונשאל את אותו בחור שהפסיד את השבת היפה בקיבוץ האם הדבר הזה היה רע או טוב מאד אין צורך במילים נוספות.

רמז לחנוכה:

ולמעשה זה אשר מסמל חג החנוכה שנצחו המכבים אשר נקראו כך על שם יהודה המכבי, וכונת חז"ל ר"ת מי כמוך באלים ה' הוא מכב"י לרמז שהכל בהשגחתו יתברך ולהודות ולהלל על החסד שהקב"ה עושה לאדם, למרות כל ההסתר פנים והשאלות שאין האדם מבין אותן צריך להתחזק באמונה ובעבודת השי"ת.

מוסר השכל:

הראת לדעת כי כל סיפור פרשתנו ללמדנו מסר אחד כי רב הנסתר על הנגלה וכי דרכי השם נסתרות מאיתנו ואשרי המאמין כי תכליתו של האדם הן חיי נשמתו ומקבל בשמחה את דרכי ההשגחה בכל אורח חייו כי הכל לטובה גם כאשר רואה הפוך ומנצל את שנות חייו הקצובות לו לתורה ומצוות ומעשים טובים, אחרת לא יוכל להבין מה תכלית לידתו בעולם ומה יקח איתו בסוף דרכו, בהיות ואין לו בחירה לא בלידתו ולא בפרידתו מהעולם אלא כל בחירתו ניתנת לאדם בתקופת שהותו עלי אדמות והחכם רואה את הנולד וחושב על העתיד וזוכה בזה ובבא.

בידידות ואהבה
מרדכי מלכא

לשכה רח' שמאי 13, אלעד ● טל: 03-9096601 ● פקס: 03-9337941 ● 13 Shammai St. Elad 40800
fax: 972-39337941 www.orhamelech.org rabi.m.malka@gmail.com ● tel: 972-3-90966001